

Parlamentul
Republicii Moldova

DJ-8 nr. 313
03.12.19

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr.245 din 01.11.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, în conformitate cu prevederile **art.54 din Regulamentul Parlamentului** și ale **Legii nr.100/2017 privind actele normative** și expune următoarele.

I.Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dl V.Bolea deputat în Parlament, în corespundere cu art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege propune modificări și completări în *Codul Fiscal, Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și Codul Contravențional, care au drept scop instituirea regimului fiscal pentru persoanele fizice care desfășoară activități de colectare a produselor din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal fără a constitui o formă de organizare juridică, în scopul vânzării ulterioare a acestora agenților economici. Concomitent, proiectul prevede includerea subiecților nominalizați în categoriile de plătitori și de asigurați în sistemul de asigurări sociale de stat, în sistemul de asigurări medicale, precum și stabilirea unor sancțiuni contravenționale pentru încălcarea noilor prevederi.*

3. Potrivit argumentelor invocate în Nota informativă, proiectul de lege a fost elaborat în vederea legalizării activității de achiziționare intermediară în domeniul producției de nuci, și altor produse agricole din horticultură, fitotehnie și obiecte ale regnului vegetal, precum și reglementarea procedurii simplificate de achiziție de la populație a producției menționate. Autorul inițiativei legislative consideră că, implementarea proiectului de lege va asigura interesele statului la administrarea fondului silvic, va garanta colectarea tuturor obligațiilor fiscale la bugetele publice, va exclude riscurile de evaziune fiscală, contrabandă, activitate ilegală de întreprinzător și va micșora componenta coruptibilă în domeniul pieței de nuci.

Totodată, nici proiectul, nici Nota informativă nu conține informații referitoare la mecanismul de aplicare a normelor propuse, la lista exactă a produselor care vor cădea sub incidența proiectului de lege, nu se argumentează prin calcule cota impunerii fiscale indicat în proiectul de lege (5%), precum și veniturile menționate la articolul 69¹⁵ din proiect pentru a cădea sub incidența regimului fiscal, ce nu trebuie să depășească suma de 1,2 mil lei pentru toate categoriile de produse.

Astfel, proiectul de lege nu este în concordanță cu art.14 din **Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător**, care prevede că normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, **se stabilesc prin legi**.

De asemenea, în Nota informativă nu este reflectat potențialul impact financiar-economic asupra bugetelor locale în ipoteza scutirii subiecților impunerii din capitolul 10³ de toate taxele locale.

5. Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice.

6. La examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

Conform prevederilor art.25 alin.(2), art.40 lit.b) din Legea nr.100/2017 privind actele normative și art.4 și art.13 din Legea nr.235/2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, se impune efectuarea analizei impactului de reglementare în vederea determinării efectelor acestuia asupra subiecților legii ce prestează activitate de întreprinzător.

Conform art.3 alin.(3)¹ din Codul fiscal, în cazul inițiativelor legislative înaintate de deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern. Acest act va scoate în evidență evaluarea costurilor și beneficiilor, asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și necesitățile adoptării actului normativ.

Potrivit art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 și art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, Nota informativă a proiectului de lege urmează să cuprindă fundamentarea economico-financiară.

În conformitate cu art.131 alin.(4) din Constituție, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.

7. Relațional, determinarea mărimii procentuale a defalcărilor de la impozitul pe venit ține de competența statului și se stabilește conform documentelor de politici publice în domeniu, astfel se impune ca acesta să fie corelat cu politicile bugetar -fiscale promovate de către Guvern.

Menționăm că, prevederile proiectului de lege au fost avizate pozitiv de Ministerul Finanțelor. Propunerile au fost incluse în proiectul de lege privind politica bugetar-fiscală aprobată de Guvern și înaintată spre examinare în Parlament. Astfel, proiectul de lege urmează a fi examinat în cadrul politicii bugetar- fiscale.

II. Observații de redactare și tehnică legislativă:

1). La Art.I.- Codul fiscal nr.1163/1997:

1. Partea introductivă se va expune conform exigențelor prevăzute în art.42 alin.(4) și art.62 din Legea nr.100/2017, indicînd numărul și data adoptării:

„Art.I.- Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.

2. La pct.2, art.69¹⁵ urmează a fi structurat în alineate (1) și (2).

La alin.(1), prima propoziție, cuvintele „**formă organizatorico-juridică**” se vor substitui cu cuvintele „**formă juridică de organizare**”, terminologie utilizată în Codul civil.

De asemenea, atenționăm asupra utilizării constante a textului „**produselor agricole din horticultură și fitotehnie**” în corespundere cu terminologia utilizată în Codul fiscal: „**producție din fitotehnie și horticultură**”. Această obiecție este valabilă pentru tot textul proiectului.

3. La pct.5, deoarece se propun aceleași modificări la alin.(1) și alin.(3) din art.92, recomandăm reformularea dispoziției de modificare în modul următor:

„Articolul 92, alineatele (1) și (2), după textul „art.88-91” se completează cu textul „și art.69¹⁸”.

2). La Art.II.- Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale:

1. Întrucît se propun modificări doar în Anexa Legii, partea introductivă se va expune în următoarele formulare:

„Anexa nr.1. din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1-4, art.2), se modifică după cum urmează:

Punctul 1.7 se completează cu o nouă liniuță cu următorul cuprins:”.

2. Din textul propus spre completare, cuvîntul „**exercită**” se va substitui cu cuvîntul „**desfășoară**”. Obiecția este valabilă și pentru Art.III, pct.2 din proiect.

3). La Art.III.- Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală:

1. Partea introductivă se va expune conform practicii legislative, indicînd sursa de publicare:

„Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.18-19, art.57), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează ”.

2. La pct.1 pentru a nu încălca excesiv textul recomandăm de a reformula modificarea propusă în modul următor:

„La art.23 alineatul (4) textul „și d)” se substituie cu textul „d) și f) ”.

4). La Art.IV. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008:

1. Partea introductivă se va expune conform practicii legislative :

„Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.

2. La pct.1 se propune completarea art.263 cu alin(3) care a fost abrogat prin Legea nr.77 din 12.04.2013.

Atenționăm că, potrivit cerințelor tehnicii legislative prevăzute în art. 62 alin.(3) din Legea nr.100/2017 **în cazul în care se abrogă integral textul unei părți, cărți, unui titlu, capitol, unei secțiuni, subsecțiuni, unui paragraf, punct, articol, alineat, subpunct, unei litere sau al diviziunii acesteia, numărul sau litera cu care este însemnat elementul respectiv nu se atribuie altor elemente structurale din șirul dat.**

Potrivit proiectului de lege **activitatea de colectare și vânzare a produselor agricole din fitotehnie și horticultură și a obiectelor regnului vegetal** nu constituie activitate de întreprinzător, astfel nu cade sub incidența art.263 din Cod.

Aceeași obiecție invocăm și pentru pct.2 din proiect la art.295.

Ca urmare, normele propuse necesită a fi reglementate într-un articol aparte care va conține prevederi referitoare la **desfășurarea ilegală a activității de colectare și vânzare a produselor agricole din fitotehnie și horticultură și a obiectelor regnului vegetal.**

La pct.1, reținem că potrivit art.28 alin.(3)¹ din *Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali* în cadrul procedurii înregistrării de stat, organul înregistrării de stat (Agenția proprietății publice) efectuează procesul de înregistrare (luare la evidență) **fiscală, statistică, medicală și socială** a întreprinzătorului individual prin transmitere autorităților vizate, în format electronic, a datelor privind înregistrarea acestuia, cu eliberarea pentru întreprinzătorul individual a înștiințării respective.

În cazul dat, pentru claritate, textul **„înregistrate la organele de stat”** din art.263 alin.(3), se va expune în corespundere cu norma prevăzută la art.69¹⁹ din Art.I din proiect.

3. La pct.2, la art.295 alin.(3)¹ pentru corectitudinea redactării, sintagma **„regnul animal”** se va substitui cu **„regnul vegetal”**.

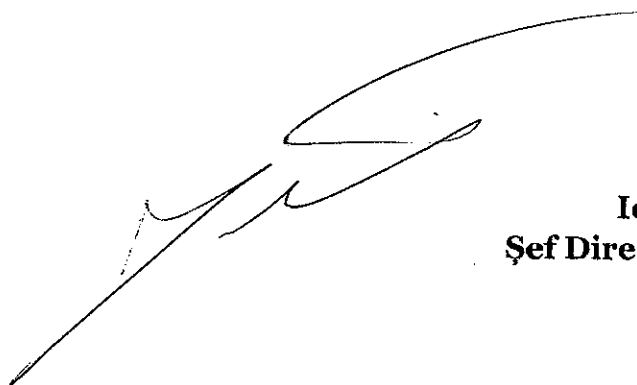
5). La Art.V. – lipsesc termeni și măsuri necesare punerii în aplicare a legii în conformitate cu art.47 și art.48 din Legea nr.100/2017.

Referitor la intrarea în vigoare a legii **la data publicării în Monitorul Oficial**, prin derogare de la art.56 alin.(3) din Legea nr.100/2017, menționăm că acest alineat prevede că:

„intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective”.

Însă, în conformitate cu alin.(2) din art.56 din Legea nr.100/2017 pentru legile care modifică **Codul fiscal**, **Codul vamal** și **Legea nr.1380/1997** cu privire la tariful vamal, precum și pentru legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și a legilor ce țin de **politica fiscală**, **data intrării în vigoare trebuie să survină nu mai devreme de 6 luni de la data publicării legilor respective.**

Prin urmare, sub aspect conceptual, proiectul de lege urmează a fi examinat în contextul politicii bugetar-fiscale pe anii 2020-2021, (proiectul nr.280/2019), respectând procedura stabilită în art.56 alin.(3) și art.64 din Regulamentul Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție Generală